

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ PROFILAKTIKOS
IR KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-1553 5, 8, 9, 20, 21, 25, 26 IR 29 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP-23-205); TAIS NR. 23-1852)

2023-02-27 Nr.NV-395

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį Lietuvos Respublikos įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šiuos siūlymus:

1. Tikslinant nustatytų funkcijų priskyrimą *konkrečioms savivaldybės institucijoms turėtų būti* atsižvelgiama į Vietos savivaldos įstatymo nuostatas, apibrėžiančias savivaldybės institucijų bei įstaigų įgaliojimus ir funkcijas, todėl atitinkamas visuomeninių santykių sritis reglamentuojančiuose įstatymuose norminių administracinių aktų, t. y. daugkartinio taikymo teisės aktų, kuriuo nustatytos elgesio taisyklės, skirtos individualiai neapibrėžtai asmenų grupei patvirtinimas, galėtų būti *pavestas tik savivaldybės merui kaip vykdomajai institucijai*, o viešojo administravimo subjekto priimamų administracinių sprendimų, t. y. teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei priėmimas galėtų būti *pavestas merui ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos direktoriui*, o techninio, organizacinio ar panašaus pobūdžio funkcijos gali būti pavestos *savivaldybės administracijai*. Šiuo aspektu siūlytina įvertinti Projekto nuostatas bei esant poreikiui jas patikslinti, pvz., šiuo aspektu turėtų būti įvertinta Projekto 2 straipsniu keičiamo įstatymo 8 straipsnio 9 dalies nuostata, kurioje svarstytina įrašyti savivaldybės administraciją, Projekto 7 straipsniu keičiamo įstatymo 26 straipsnio 2 dalis, kurioje savivaldybės merui priskiriamos galimai savivaldybės administracijos funkcijos ir t.t. Šiuo aspektu tikslinga peržiūrėti ir kitus Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo straipsnius bei atitinkamai esant poreikiui papildyti Projektą.

2. Siūlytina įvertinti Projekto 7 straipsniu keičiamo įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatą *savivaldybės taryba kasmet išklauso mero ataskaitą apie užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės organizacinių priemonių plano įgyvendinimo eigą ir rezultatus* Vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 2 dalies 2 punkto nuostatos *iki kiekvienų einamųjų metų birželio 15 dienos savivaldybės tarybai raštu atsiskaito, kaip įgyvendinami įstatymai, Vyriausybės nutarimai, savivaldybės tarybos sprendimai, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai* kontekste.

3. Projekto baigiamosiose nuostatose numatoma, kad valstybės ir savivaldybių institucijos iki įstatymo įsigaliojimo priima įgyvendinamuosius teisės aktus, tačiau atsižvelgiant į tai, kad Projektą baigiamuosiuose straipsniuose atitinkamos straipsnių dalys, kuriose nustatoma, kad savivaldybių institucijos įgyvendinamuosius teisės aktus turi priimti iki 2023 m. kovo 31 d., įsigalios anksčiau negu 2023 m. balandžio 1 d., atkreipiame dėmesį, kad šiuos teisės aktus turės priimti dar senosios kadencijos savivaldybės institucijos, o „savivaldybių

institucijos“ – būtų suprantamos šiuo metu galiojančio Vietos savivaldos įstatymo prasme (merai nepatenka į šią apibrėžtį) – žr. Vietos savivaldos įstatymo 3 straipsnio 3 dalį: „Savivaldybės institucijos – už savivaldos teisės įgyvendinimą savivaldybės bendruomenės interesais atsakingos institucijos: 1) savivaldybės atstovaujamoji institucija – savivaldybės taryba, turinti vietos valdžios ir viešojo administravimo teises ir pareigas, kuriai vadovauja Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo (toliau – Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymas) nustatyta tvarka vienmandatėje rinkimų apygardoje tiesiogiai išrinktas savivaldybės tarybos narys – savivaldybės meras (toliau – meras). Meras yra savivaldybės vadovas, vykdamas šiame ir kituose įstatymuose nustatytus įgaliojimus; 2) savivaldybės vykdomoji institucija (vykdomosios institucijos) – savivaldybės administracijos direktorius, savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas (pavaduotojai) (kai ši (šios) pareigybė (pareigybės) steigiama (steigiamos) ir kai šiai (šioms) pareigybei (pareigybėms) suteikiami vykdomosios institucijos įgaliojimai), turintys viešojo administravimo teises ir pareigas“.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Vidaus reikalų ministerija Vyriausybei pateikė Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1268 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (TAIS Nr. 23-2023(2)), kuriame nustatytos kitokios nei Projekte įstatymo taikymo nuostatų formuluotės. Siekiant teisės aktų normų vienodumo ir nuoseklumo siūlome šias nuostatas suderinti.

4. Įvertinus tai, kad Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymo įsigaliojimas numatytas 2023 m. balandžio 1 d. bei tai, kad kitus įgyvendinamuosius įstatymų projektus, pavyzdžiui (TAIS Nr. 22-15900(3)), siūloma svarstyti skubos tvarka, bei siekiant išvengti galimai atsirasiančių teisinio reguliavimo spragų ir teisinio neapibrėžtumo, siūlome patikslinti Vyriausybės nutarimo projektą, kuriuo Seimui teikiamas Projektas ir papildyti siūlymu Projektą *svarstyti skubos tvarka*, tačiau jame bei Projekto aiškinamajame rašte nurodyti argumentus, pagrindžiančius prašymą Projektą svarstyti skubos tvarka ir atitinkančias Seimo statuto 162 straipsnio 2 dalyje nurodytas „įstatymų projektų svarstymo skubos tvarka procedūra gali būti taikoma tik ypatingais atvejais, kai dėl susidariusių politinių, socialinių, ekonominių ar kitų aplinkybių būtina skubiai nustatyti naują ar pakeisti galiojantį teisinį reglamentavimą siekiant užtikrinti svarbius visuomenės ir valstybės interesus, apsaugoti kitas konstitucines vertybes“ aplinkybes.

5. Tikslinant Projekte numatytą funkcijų priskyrimą bei vertinant Vietos savivaldos įstatymo nuostatų kontekste, siūlytina įvertinti ir Administracinių nusižengimų kodekso 46 straipsnio **Savivaldybių tarybų sprendimų ar savivaldybių administracijų direktorių įsakymų dėl kovos su žmonių užkrečiamųjų ligų protrūkiais ir epidemijomis nevykdymas ar vykdymas ne laiku** 1 dalies, numatančios, kad *savivaldybių tarybų sprendimų ar savivaldybių administracijų direktorių įsakymų dėl kovos su žmonių užkrečiamųjų ligų protrūkiais ir epidemijomis nevykdymas ar vykdymas ne laiku užtraukia baudą asmenims nuo trisdešimt iki devyniasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo vieno šimto keturiasdešimt iki trijų šimtų eurų* keitimo tikslingumą.

Elena Ražanskienė